

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta/ky: BcA. David Svoboda, DiS.

Název diplomové práce: Restaurování skleněné mozaiky s motivem racka z dolní stanice lanovky na Pastýřskou stěnu v Děčíně. Restaurování kamenné mozaiky Ptačí rodina v ulici Lidická v Litomyšli. Technická fotografie v UV, IR záření a falešných barvách.

Studijní obor: Restaurování a konzervace nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury: Malba

Vedoucí práce: Mgr. art. Jan Vojtěchovský, Ph.D.

Jméno a příjmení oponenta/email: MgA. Petr Hampl / hampe@email.cz

Naplnění zadání teoretické části práce

Zdůvodnění:

A B C D E F

Naplnění zadání praktické části práce

Zdůvodnění:

Student měl za úkol restaurovat skleněnou mozaiku s motivem racka z dolní stanice lanovky na Pastýřskou stěnu v Děčíně a kamennou mozaiku Ptačí rodina v ulici Lidická v Litomyšli. Student obě mozaiky úspěšně zrestauroval, a zpracoval textovou část diplomové práce, která obsahuje veškeré náležitosti. Tím naplnil zadání praktické práce bezzbytku.

A B C D E F

Odborná úroveň teoretické části práce

Zdůvodnění:

A B C D E F

Odborná úroveň praktické části práce

Zdůvodnění:

Student řešil nestandardní technologické postupy při restaurování skleněné mozaiky (lepení skleněných mozaikových kostek na hliníkovou desku pomocí epoxydové pryskyřice). Během tohoto postupu úspěšně vyřešil i problematiku zatečení epoxydové pryskyřice na povrch mozaiky. Podařilo se mu získat identické skleněné mačkané mozaikové kostky na doplnění chybějící mozaiky a doplnění zdařile provedl.

Na restaurování kamenné mozaiky z Litomyšle dohledal původní zdroje kamenného materiálu na rekonstrukci chybějících a degradovaných míst. Použitím identického kamene na rekonstrukci mozaiky zaručil vizuální i materiálovou věrnost a tím i autenticitu díla. Stabilizaci opuky, náchylné ke zvětvování student řešil stabilizačním prostředkem, zamezujícím nasákavost.

Textová část diplomové práce obsahuje návrhy na restaurování, restaurátorský postup, fotografickou dokumentaci, testy epoxidových pryskyřic, restaurátorské průzkumy, chemicko-technologické průzkumy a petrologický průzkum.

A B C D E F

Metodická úroveň teoretické a praktické části práce, kvalita práce s literaturou a prameny

Zdůvodnění:

Student pracuje s literaturou i prameny, využívá internetové zdroje.

A B C D E F

Formální úprava diplomové práce a její jazyková úroveň

Zdůvodnění:

Diplomová práce je srozumitelná, přehledně členěná, bez formálních chyb, obsahuje kvalitní fotografickou dokumentaci včetně grafických zákresů. Oceňuji, že student publikoval i dobové fotografie restaurovaných děl a související díla autorky ak. mal. Ludmily Jandové.

A B C D E F

Další připomínky/dotazy

Jak byste řešil doplnění mozaikového materiálu (skleněného i kamenného) kdybyste nesehnal identické mozaikové kostky, či kámen, vhodný na rekonstrukci mozaiky?

Závěrečné hodnocení oponenta

Zdůvodnění:

Student provedl příkladný restaurátorský zásah v případě kamenné i skleněné mozaiky. Oceňuji odvahu, se kterou přistoupil k řešení úkolu, zejména při kompletním odstranění a nahrazení degradované, ale přece jen původní opuky na kamenné mozaice, včetně podkladové ložné malty. Oceňuji také spolupráci s VŠCHT a dalšími odborníky při řešení technologických postupů. Proto doporučuji hodnotit na výbornou.

A B C D E F

Pro hodnocení použijte následující stupně

A	B	C	D	E	F
výborně	výborně mínus	velmi dobře	velmi mínus	dobře	dobře
					Nevyhověl (nelze doporučit k obhajobě)

V Praze Datum: 17.10. 2020

Podpis oponenta: Petr Hampl

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta/ky: BcA. David Svoboda, DiS.

Název diplomové práce: Restaurování skleněné mozaiky s motivem racka z dolní stanice lanovky na Pastýřskou stěnu v Děčíně. Restaurování kamenné mozaiky Ptačí rodina v ulici Lidická v Litomyšli. Technická fotografie v UV, IR záření a falešných barvách.

Studijní obor: Restaurování a konzervace nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury: Malba

Vedoucí práce: Mgr. art. Jan Vojtěchovský, Ph.D.

Jméno a příjmení oponenta/email: RNDr. Jan Blažek, PhD.

Naplnění zadání teoretické části práce

Zdůvodnění: Odborná literatura týkající se technické fotografie pro účely umění není bohužel nijak přehledná či jednoznačná. Autor se pokusil shrnout větší množství studií, které bohužel postrádají fyzikální i matematicky validní sjednocující postup a správně uvádí, že „problematika tématu je mnohem širší a kapacita diplomové práce je nedostačující“. Uvedený rozsah odpovídá požadovanému rozsahu diplomové práce a proto jej nelze hodnotit hůře než výborně. Z pohledu odborné literatury však (bohužel) autor nepřináší žádnou inovaci, krom metodiky použitelné pro uživatele zakoupené techniky. Osobně bych očekával, že experimentální část bude mít za cíl validovat či vyvrátit reprodukované metody normalizace pořízených dat a také, že validuje či rozporuje citovaný materiálový průzkum a možnosti identifikace pigmentů za pomoci falešných barev. Toto může být námětem pro další vědeckou práci studenta. Pořízené vybavení zatím rozhodně není standardem mezi restaurátory, a i ucelená metodika vedoucí k replikovatelným měřením chybí.

A B C D E F

Naplnění zadání praktické části práce

Zdůvodnění:

A B C D E F

Odborná úroveň teoretické části práce

Zdůvodnění: Co se týče odborné úrovně, zde bohužel musím konstatovat, že student se pokusil (pouze) shrnout současný stav poznání a nepřináší do oboru technické fotografie pro účely restaurátorství žádné inovace. Práce má v několika tématech dostatečnou hloubku: standardizace UVR, nedůvěra v závěry některých citovaných studií... Ovšem nejde za tuto úroveň, nenavrhuje a neprovádí experiment, který by závěry studií replikoval či vyvrátil. Z toho důvodu, zde hodnotím práci jako průměrnou.

A B C D E F

Odborná úroveň praktické části práce

Zdůvodnění:

A B C D E F

Metodická úroveň teoretické a praktické části práce, kvalita práce s literaturou a prameny

Zdůvodnění: Jak již bylo uvedeno výše, odborná literatura v oblasti technické fotografie pro účely restaurátorství je velmi nepřehledná, nevyvážená a v současnosti jí chybí ucelený validní fyzikální i matematický model. Z toho důvodu oceňuji, že autor byl schopen zrekonstruovat metodiku, která sice nevede k perfektně replikovatelným snímkům, ale alespoň minimalizuje odchylky, které je, s uvedeným vybavením, možné pořídit. Toto považuji i za hlavní přínos práce, ze kterého Fakulta restaurátorství Univerzity Pardubice může do budoucna těžit.

A B C D E F

Formální úprava diplomové práce a její jazyková úroveň

Zdůvodnění: Práce je bez problémů čitelná, literatura je dle uvedených údajů dohledatelná. Překlepy a chyby jsou pro diplomovou práci v normě. Na drobné nedostatky lze upozornit pouze u nevyváženosti jednotlivých kapitol, které jsou způsobeny zejména hlavním cílem autora, čímž je výběr vhodné fototechniky a tvorba metodiky pro ni. Za hlavní formální nedostatek lze považovat nesplnění zásad pro vypracování v „*průzkumu nástěnných maleb pomocí snímků v IR a UV oblastech*“. Problematika nástěnných maleb není v teoretické části zohledněna (a to bohužel ani v diskusi).

Osobně nic z uvedeného nepovažuji za zásadní. Pokud by se ale jak píše autor měly „tyto zobrazovací metody stát standardním postupem při restaurátorském průzkumu“, doporučuji v tomto smyslu práci zrevidovat a některé kapitoly adekvátně rozšířit (zdroje VIS a NIR osvětlení, polarizace a polarizační filtry, CCD vs. CMOS senzory, prostorová homogenita osvětlení, atd.)

A B C D E F

Další připomínky/dotazy

- 1) Autor uvádí mnoho variant snímání uměleckých děl za účelem identifikace pigmentů. Zajímalo by mě, kolik z těchto receptů (pro identifikaci pigmentů) v praxi použil a jaká byla úspěšnost/efektivita použitých receptů.
- 2) V kapitole II.4.1 autor srovnává CCD a CMOS technologie. Údaje zde uvedené považuji za nepřesné. Bylo by vhodné také uvést jak je to se snímáním v UV a IR vzhledem k popisovaným technologiím (citlivost, rozsahy).
- 3) U snímání VIS pomocí upraveného fotoaparátu chybí zdůvodnění, proč toto dělat. Proč použít upravený fotoaparát pro snímání ve VIS namísto neupraveného?
- 4) Při použití kalibračních terčů v multispektrálním měření je třeba znát jejich luminiscenční efekt, nebo jinak odstínit nižší (nekalibrované vlnové délky). Jak je to u Spectralonu nebo X-Rite passport, který jste využil pro kalibraci? Jaký podíl luminiscence je u tohoto terče pro různé vlnové délky?

Závěrečné hodnocení oponenta

Zdůvodnění: Celkový dojem z práce je sporný. Na jednu stranu autor využívá veškerou dostupnou literaturu na druhou stranu z ní těží minimum v podobě replikace jedné z publikovaných metod. Navíc, pouze v podobě postupu pořízení a uskladnění technických fotografií. Kdokoli, kdo by chtěl pokračovat v naznačeném směru, bude muset znovu provést analýzu uvedené literatury pro získání dostatečného přehledu o aktuálním stavu oboru. To mi osobně přijde škoda, bohužel to souvisí i s výše uvedeným: odborné publikace v oboru postrádají ucelenou fyzikální i matematickou teorii. Mnoho zdrojů je navíc komerčních, vázaných na konkrétní technologie a výrobky. Na druhou stranu práce splňuje, až na drobnosti, veškeré požadavky na diplomovou práci: student pracoval samostatně, s odbornou literaturou a závěry zde uvedené jsou konzistentní. Z výše uvedeného hodnotím práci jako „velmi dobrou“.

A B C D E F

Pro hodnocení použijte následující stupně

A	B	C	D	E	F
výborně	výborně mínus	velmi dobře	velmi dobře mínus	dobře	Nevyhověl (nelze doporučit k obhajobě)

V Praze 19.10.2020

Podpis oponenta: